

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 74/04-28

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Štefana Ogurčáka na neverejnom zasadnutí 3. júna 2004 prerokoval prijatú sťažnosť D. F., bytom P., a L. H., bytom L., zastúpených advokátom JUDr. F. K., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/96 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/96 porušil základné právo D. F., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Okresný súd v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/96 porušil základné právo L. H., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Okresnému súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/96 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietáhov.

4. D. F. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Prešove povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. L. H. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd v Prešove povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. D. F. a L. H. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 796 Sk (slovom osemtisíc sedemstodeväťdesiatšesť slovenských korún), ktorú je Okresný súd v Prešove p o v i n n ý im vyplatiť na účet advokáta JUDr. F. K., Advokátska kancelária, P., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 74/04-15 z 30. marca 2004 prijal podľa ustanovenia § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť D. F., bytom P., a L. H., bytom L. (ďalej aj „sťažovatelia“ alebo „žalobcovia“), zastúpených advokátom JUDr. F. K., Advokátska kancelária, P., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Prešove (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 92/96.

Okresný súd vo svojom vyjadrení z 27. apríla 2004 doručenom ústavnému súdu 5. mája 2004, ako aj právny zástupca sťažovateľov v doplňujúcom vyjadrení z 18. mája 2004 doručenom ústavnému súdu 25. mája 2004 vyslovili súhlas s tým, aby v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd upustil od ústneho pojednávania v tejto veci.

Keďže podľa názoru ústavného súdu nebolo možné od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci, ústavný súd vec posúdil na základe písomných dôkazov obsiahnutých v jeho spise.

Zo sťažnosti sťažovateľov z 25. novembra 2003 a jej doplnkov z 27. januára 2004 a 19. februára 2004 vyplývajú nasledovné podstatné skutočnosti:

Dňa 8. mája 1996 podali sťažovatelia návrh na zaplatenie nájomného za dočasné užívanie pozemkov voči odporcovi Zväzu záhradkárov Prešov (ďalej aj „odporca“ alebo „žalovaný“).

Od podania návrhu posledné konanie bolo v roku 1996 a ďalšie bolo až po dvoch rokoch v roku 1998, a to až po výzvach a urgenciách, v roku 1999 boli pojednávania, avšak posledné bolo stanovené na 14. marec 2000. Ďalší termín pojednávania bol stanovený na 8. december 2003.

Po dobu troch rokov nebolo vytýčené pojednávanie, a preto sú toho názoru, že v konaní dochádza k prietahom.

Sťažovatelia sa domnievajú, že v ich veci došlo k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Rozhodné obdobie na posúdenie namietaného porušenia svojich základných práv podľa sťažovateľov vzniklo po 18. novembri 1996, teda súdne konanie bez meritórneho rozhodnutia trvá vyše sedem rokov.

Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd rozhodnutím vyslovil, že nekonaním okresného súdu sp. zn. 8 C 92/96 došlo k porušeniu ich ústavného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Zároveň žiadali, aby im ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný im vyplatiť v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu, a aby okresný súd zaviazal aj k úhrade trov konania sťažovateľov.

Okresný súd na základe výzvy predložil vyjadrenie k sťažnosti sp. zn. Spr 182/04 doručené ústavnému súdu 26. februára 2004, ktoré obsahuje chronológiu vykonaných úkonov, ktorá je zhodná s chronológiou zistenou ústavným súdom. Vo vyjadrení bolo uvedené, že lustrovaním v denníku Spr okresný súd zistil, že sťažovatelia nevyužili možnosť domáhať sa nápravy podaním sťažnosti orgánu správy súdu v zmysle § 17 a nasl. zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“). Z toho dôvodu považuje sťažnosť ako predčasne podanú. Vo vyjadrení z 27. apríla 2004 sp. zn. Ú 3005/04 bolo uvedené, že z predloženého prehľadu úkonov vyplýva, že vo veci sa konalo bez prieťahov a predĺženie konania bolo spôsobené len objektívnymi skutočnosťami (odchod sudcu, stáž sudcu). Z uvedeného dôvodu navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že *„postupom Okresného súdu Prešov vo veci 8 C 92/96 nedošlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľky D. F. zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“*.

V stanovisku z 18. mája 2004 sa k vyjadreniu okresného súdu vyjadrili aj sťažovatelia, pričom uviedli, že pokiaľ ide o využitie sťažnosti v zmysle zákona o štátnej správe súdov, dvakrát žiadali súd o vytýčenie termínu pojednávania, čo považujú za sťažnosť na postup súdu.

II.

Z vyjadrení sťažovateľov obsiahnutých v sťažnosti a jej doplnení a z vyjadrenia okresného súdu a jeho dodatku a najmä zo samotného spisu okresného súdu sp. zn. 8 C 92/96 vyplýva nasledovné:

Sťažovatelia podali na okresnom súde 8. mája 1996 návrh na zaplatenie 41 349 Sk s príslušenstvom z dôvodu nájomného za dočasné užívanie pozemkov.

Dňa 17. mája 1996 súd vydal výzvu na zaplatenie poplatkov, ktorá bola vypravená 21. mája 1996.

Dňa 31. mája 1996 žalobcovia podali žiadosť o oslobodenie od poplatkov (v prílohe č. 1. 8 – 14 doložili doklady preukazujúce ich majetkové pomery).

Dňa 10. septembra 1996 bolo vyžiadané vyjadrenie protistrany.

Dňa 23. septembra 1996 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného spolu s dokladmi (č. l. 17 – 18).

Dňa 18. novembra 1996 sa konalo pojednávanie vo veci za neúčasti žalobcov, prítomní boli právni zástupcovia žalobcov a žalovaného. Pojednávanie bolo odročené z dôvodu práceneschopnosti predsedu senátu na neurčito.

Dňa 4. decembra 1996 bola vec pridelená do iného senátu.

Dňa 24. septembra 1998 boli vyzvaní žalobcovia na vyjadrenie, či trvajú na návrhu a tiež aby sa vyjadrili k vyjadreniu protistrany.

Dňa 1. októbra 1998 bolo súdu doručené vyjadrenie žalobcov.

Dňa 19. februára 1999 bol nariadený termín pojednávania na 22. apríl 1999.

Dňa 16. apríla 1999 ospravedlnila sťažovateľka svoju neúčasť z dôvodu hospitalizácie.

Dňa 22. apríla 1999 sa vo veci konalo pojednávanie za účasti zástupcu žalobcov a zástupcu odporcu, ktoré bolo odročené na 3. jún 1999 o 10.00 h za účelom doloženia ďalších listín.

Dňa 26. apríla 1999 boli súdu doručené doklady žalobcov (č. l. 42 – 45).

Dňa 3. júna 1999 sa vo veci konalo pojednávanie za prítomnosti zástupcu žalobcov a zástupcu žalovaného, ktoré bolo odročené na 14. september 1999 za účelom mimosúdnej dohody.

Dňa 14. júna 1999 bolo súdu doručené oznámenie žalobcov o pokuse o mimosúdne jednanie s dokladmi (č. l. 49 – 67).

Dňa 14. septembra 1999 sa na pojednávaní zúčastnili zástupcovia žalobcov a odporcu. Žalobcovia sa nezúčastnili. Pojednávanie bolo odročené na 4. november 1999 za účelom mimosúdnej dohody. Nový termín bol nariadený na 2. november 1999.

Dňa 2. novembra 1999 sa konalo pojednávanie za účasti žalobcov a ich zástupcu, ako aj zástupcu žalovaného. Na tomto pojednávaní boli po prvýkrát vypočutí žalobcovia a žalovaný. Pojednávanie bolo odročené na 14. december 1999.

Toho istého dňa predložil písomné stanovisko odporca k výške nájmu.

Dňa 10. novembra 1999 žalobcovia vzali späť časť návrhu, súd im uložil, aby predložili nový petit návrhu, k čomu však došlo až 22. marca 2000.

Dňa 14. decembra 1999 sa konalo pojednávanie za prítomnosti žalobcov v rade 1 a 2, žalobca v rade 3 bol neprítomný, ako aj za prítomnosti zástupcu žalovaného, na ktorom zástupkyňa žalovaného uviedla, že nevie, v akej časti berie žalobu späť a akú výšku nájmu uplatňuje. Pojednávanie bolo odročené na 14. marec 2000 za účelom ujasnenia petitu.

Dňa 14. decembra 1999 bol daný pokyn žalovanému na predloženie geometrického plánu.

Dňa 10. marca 2000 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného.

Dňa 14. marca 2000 sa konalo vo veci pojednávanie, na ktorom sa zo žalobcov zúčastnil len žalobca v rade 3 a zástupca žalovaného, bez ospravedlnenia sa nezúčastnila zástupkyňa žalobcov. Pojednávanie bolo odročené na 16. máj 2000 za účelom opätovného predvolania zástupkyne.

Dňa 14. marca 2000 súd zaslal výzvu zástupkyňi, aby do spisu doložila dve vyhotovenia späťvzatia návrhu pod hrozbou pokuty.

Dňa 22. marca 2000 zástupkyňa žalobcov predložila návrh nového petitu, v ten istý deň bolo súdu doručené aj vyjadrenie žalovaného (č. l. 85 – 87) s geometrickým plánom (č. l. 88 – 90).

Dňa 16. mája 2000 sa konalo pojednávanie za účasti žalobcu v rade 1, ako aj zástupkyne žalobcov (žalobcovia v rade 2 a 3 neboli prítomní) a zástupcu odporcu, pojednávanie bolo odročené za účelom znaleckého dokazovania.

Dňa 18. júla 2000 podali žalobcovia návrh na mimosúdnu dohodu.

Dňa 18. septembra 2000 bolo súdu doručené vyjadrenie žalovaného.

Dňa 2. októbra 2000 súd uložil spis na dva mesiace vzhľadom na možnosť mimosúdnej dohody.

Dňa 1. februára 2001 vyzval súd žalobcov na vyjadrenie, či došlo k mimosúdnej dohode.

Dňa 24. októbra 2001 sa k veci vyjadril žalovaný (č. l. 112 – 124).

Dňa 22. marca 2002 bolo vyjadrenie zaslané žalobcom aj s výzvou na vyjadrenie, či došlo k mimosúdnej dohode, v lehote do 15 dní.

Dňa 24. septembra 2002 došla súdu odpoveď (teda po piatich mesiacoch) spolu s urgenciou na vytýčenie pojednávania. V ten istý deň súd vydal pokyn kancelárii pripojiť spis sp. zn. 12 C 256/95.

Dňa 25. októbra 2002 bolo nariadené pojednávanie na 21. január 2003, ktoré sa uskutočnilo bez účasti žalobcov, za účasti ich zástupkyne a zástupcu žalovaného. Pojednávanie bolo odročené na neurčito.

K veci bol pripojený rozsudok sp. zn. 10 C 167/94.

Dňa 12. februára 2003 sa opätovne k veci vyjadrili žalobcovia.

Dňa 1. apríla 2003 bol spis pridelený novému sudcovi Mgr. M. K.

Dňa 30. mája 2003 sa k veci vyjadril žalovaný a predložil prílohy (č. 1. 140 – 158).

Dňa 10. októbra 2003 súd nariadil termín pojednávania na 8. december 2003.

Dňa 7. novembra 2003 sa k veci vyjadrili žalobcovia.

Dňa 8. decembra 2003 sa konalo vo veci pojednávanie bez účasti žalobcov a ich zástupkyne, za účasti zástupcu žalovaného. Pojednávanie bol odročené za účelom opätovného predvolania zástupkyne žalobcov.

Dňa 10. decembra 2003 súd vyzval žalobcov na predloženie dôkazov, ktorí na výzvu odpovedali 18. decembra 2003.

Dňa 2. januára 2004 bol spis vrátený pôvodnej sudkyni.

Dňa 20. januára 2004 bol spis pridelený novej sudkyni.

Dňa 11. mája 2004 bol vytýčený termín pojednávania na 28. jún 2004, boli vyžiadané nové vyjadrenia a pripojené spisy sp. zn. D 1683/91 a D 1050/94.

III.

1. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti (...) môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa ustanovenia čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov (...).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval.

Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadne svojich práv (II. ÚS 26/95).

2. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu.

Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02).

Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

2.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd aj v predmetnom prípade bral do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/97 a iné) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci.

Predmetom konania na okresnom súde vo veci vedenej pod sp. zn. 8 C 92/96 je určenie nájomného za dočasné užívanie pôdy záhradkármi.

Ústavný súd zo skutočností uvádzaných okresným súdom a z obsahu spisu dospel k záveru, že predmetná vec nie je taká náročná na skutkové a právne posúdenie, že by tu boli skutočnosti, ktoré by ospravedlňovali doterajší zdĺhavý priebeh konania.

2.2 Pokiaľ ide o ďalšie kritérium, t. j. správanie sťažovateľov (v spore žalobcov) v preskúmanom konaní, nie je také aktívne, aby prispelo k úspešnému a rýchlemu rozhodnutiu vo veci samej. Vytýkať mu možno viaceré tvrdenia o možnosti mimosúdnej dohody, ako aj oneskorené nové vypracovanie petitu, keď tento bol vzatý späť 14. decembra 1999 a nový bol súdu predložený až 22. marca 2000. Tieto skutočnosti tiež prispeli k spomaleniu konania vo veci samej a sčasti majú aj priamu príčinnú súvislosť so vzniknutými prierahmi.

2.3 Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci, pričom zbytočné prierahy v konaní posudzoval ako celok s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä na tú skutočnosť, že v predmetnej veci sa konanie začalo už 8. mája 1996 a dosiaľ napriek tomu, že trvá vyše 8 rokov, nebolo vo veci vydané žiadne rozhodnutie.

Ústavný súd konštatuje, že účastníci v značnej miere prispeli k doterajšej dĺžke konania. Ide napríklad o výzvu na vyjadrenie žalobcov, či došlo k mimosúdnej dohode, z 1. februára 2001 a opakovanú výzvu z 23. marca 2002, pričom bola stanovená aj lehota 15 dní, pričom k odpovedi došlo až 24. septembra 2002.

Vo veci sa nekonalo od 4. decembra 1996 do 24. septembra 1998, t. j. 21 mesiacov, od tohto termínu súd vytýčil termín pojednávania až 19. februára 1999, teda po ďalších

piatich mesiacoch. Tiež nekonal od 1. októbra 1998, keď mu bolo doručené vyjadrenie sťažovateľov, do 19. februára 1999, keď bol vytýčený termín pojednávania na 22. apríl 1999.

Pojednávanie 16. mája 2000 bolo odročené za účelom znaleckého dokazovania, ktoré nebolo dosiaľ vyžiadané (nebolo vypracované ani rozhodnutie) od znalca napriek tomu, že ubehli 4 roky od zámeru súdu posudok vyžiadať.

Celkový rozsah zbytočných prietáhov (spočívajúci iba v nečinnosti okresného súdu) ustálený ústavným súdom je minimálne 24 mesiacov.

Obranu okresného súdu spočívajúcu v tom, že sťažovatelia sa nedomáhali nápravy porušenia svojho základného práva sťažnosťou orgánu štátnej správy súdu, ako aj v poukazaní na objektívne skutočnosti ako odchod sudcu a stáž sudcu, ktoré by mali byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prietahy v konaní, ústavný súd neakceptoval.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 18/96, II. ÚS 18/98 a iné) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Z týchto dôvodov ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu pod bodom 1 a 2.

3. Sťažovatelia žiadali, aby ústavný súd okrem vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na doterajší priebeh konania v predmetnej veci a skutočnosť, že konanie trvá už

takmer 8 rokov bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci, považuje ústavný súd za potrebné v zmysle čl. 127 ods. 2 ústavy a ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde prikázať okresnému súdu konať v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku upravujúcimi priebeh konania tak, aby nedochádzalo k porušeniu základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy (bod 3 nálezu).

4. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa odseku 5 citovaného zákonného ustanovenia „Ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu“.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti žiadali z dôvodu porušenia základného práva priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 000 Sk.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy aj primerané finančné zadosťučinenie, ktoré je peňažnou protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy (napr. I. ÚS 15/02).

Pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia vychádzal ústavný súd z ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde a s prihliadnutím na všetky okolnosti zakladajúce namietané porušenie označeného práva, ako aj na predmet sporu v napadnutom občianskoprávnom súdnom konaní, ako aj správanie sťažovateľov, ich právneho zástupcu, ktoré v značnej miere prispelo k celkovej dĺžke konania, uznal podľa zásad spravodlivosti za odôvodnené priznať sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie vo výške 20 000 Sk pre každého z nich. Ústavný súd pritom prihliadol aj na čiastočnú spoluúčasť sťažovateľov na vzniknutých priet'ahoch (bod 4 a 5 nálezu), ako aj na tú skutočnosť, že sťažovatelia vyčerpali aj právne prostriedky nápravy podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov.

5. Podľa ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Zástupca sťažovateľov uplatnil trovy konania za dva úkony právnej pomoci spolu s paušálnou náhradou vo výške 8 796 Sk.

Trovy právneho zastúpenia sťažovateľov pozostávajú z dvoch úkonov právnej služby zo strany advokáta, a to prevzatia a prípravy zastupovania a spisania sťažnosti ústavnému súdu.

Za tieto úkony vykonané v roku 2003 patrí odmena v sume po 4 270 spolu s režijným paušálom po 128 Sk. Spolu vo výške 8 796 Sk.

Trovy právneho zastúpenia by túto čiastku predstavovali pri zastúpení jedného sťažovateľa, pri zastupovaní viacerých sťažovateľov (v danom prípade dvoch) sa na výpočet trov konania vzťahuje aj ustanovenie § 17 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Uplatnená výška trov nie je však vyššia, ako by predstavovala čiastka určená podľa citovanej vyhlášky, preto ústavný súd rozhodol o priznaní trov konania sťažovateľov v požadovanej výške (bod 6 nálezu).

6. Vzhľadom na ustanovenie čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia rozumieť deň doručenia rozhodnutia ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2004